

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/263/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213205817
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4213205817.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. B. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, Y., 2. C. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom I. I. XX, J., v konaní zastúpení JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, 3. I. K., nar. X.X.XXXX, bytom T. G. C. XX, L. X., v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou OREA Consulting, s.r.o. so sídlom Zámocká 10, Bratislava, o zaplatenie 15.091,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 14C/368/2014- 259 zo dňa 26.októbra 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako aj vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Žalovaným v 1., 2. a 3. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu. O trovách konania rozhodol, že žalovaní v 1. až 3. rade majú právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súčasne rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobcovi vo výške 298,80 eur po právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 397, Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. b), § 54 ods. 1,2, § 524 ods. 1,2, § 100 ods. 1, § 101, § 111, § 103, § 110 ods. 1, § 558 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. konštatujúc, že predmetom konania v tejto veci bol záväzok žalovaných, ktorý vznikol zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej v zmysle § 497 až 507 Obchodného zákonníka dňa 7.12.2004, na základe ktorej bol žalovaným v 1. a 2. rade poskytnutý úver vo výške 470.000,- Sk (15.601,14 eur), ktorý sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splatiť právnenému predchodcovi žalobcu pravidelnými mesačnými splátkami po 5.683,- Sk (188,64 eur). Dňa 7.12.2004 žalovaný v 3. rade dohodou o ručení prevzal ručiteľský záväzok k záväzku žalovaných v 1. a 2. rade titulom predmetnej zmluvy o splátkovom úvere. Žalovaní v 1. a 2. rade splácali úver v období od 7.12.2004 do 30.10.2006, keď v tomto období uhradili právnenému predchodcovi žalobcu celkove sumu 4.429,20 eur. Žalovaný v 3. rade titulom ručiteľského záväzku uhradil žalobcovi po postúpení pohľadávky celkove sumu vo výške 780,- eur. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1282/2009/CE uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 10.12.2009, žalobca nadobudol od svojho právneho predchodcu pohľadávku voči žalovaným titulom zmluvy o splátkovom úvere celkove vo výške 21.396,97 eur. Nárok voči žalovanému v 1. rade žalobca odvodil i od dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 11.1.2011. Žalobca si v súlade s jeho dispozitívnymi úkonmi v priebehu konania (čiastočnými späťvzatiami žaloby) uplatnil nárok na zaplatenie splátok úveru splatných v období od 10.4.2009 do 10.11.2015, celkove 80 splátok po 188,64 eura vo

výške 15.091,20 eura s príslušenstvom. Svoj nárok odvodil od skutočnosti, že písomným podaním zo dňa 11.11.2010 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

2. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že podanej žalobe nie je možné vyhovieť. V danej veci žalobcu zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, t.j. že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ pohľadávky písomne vyzval žalovaných na úhradu dlhu a títo boli napriek výzve v omeškani s jeho splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní. Nakoľko dodržanie tohto postupu, ktorý je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, zo strany žalobcu nebolo preukázané, súd prvej inštancie bol nútený konštatovať, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania. Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách treba ohľadom inštitútu postúpenia pohľadávky považovať za *lex specialis* vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka (konkrétne § 524 Občianskeho zákonníka). Súd preto z dôvodu nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní, ktorej nepreukázanie namietali v žalovaní v 1. až 3. rade žalobu v celom rozsahu zamietol. Ďalším dôvodom pre konštatovanie nedôvodnosti podanej žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatneného nároku. Súd poukázal na to, že žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci zo zmluvy o splátkovom úvere splátku splatnú v mesiaci november 2006 neuhradili riadne a včas a vychádzajúc z ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka uplynutím troch mesiacov od splatnosti splátky splatnej v mesiaci november 2006 mal právny predchodca žalobcu možnosť od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžníci vrátili dlžnú sumu s úrokmi. Pokiaľ tak veriteľ neurobil, jeho konanie možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi i princípom poctivého obchodného styku. Nakoľko žalovaní splátku splatnú v mesiaci november 2006 neuhradili riadne a včas, deň 10.2.2007 možno považovať za deň, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a teda za deň začatia plynutia premlčacej doby. Najneskôr od 11.2.2007 (teda uplynutím troch mesiacov od splatnosti splátky splatnej dňa 10.11.2006) začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie dlžnej sumy zo zmluvy o úvere na súde (§ 392 ods. 2 Obchodného zákonníka) v trvaní troch rokov, ktorá márne uplynula dňa 10.2.2010. Keďže konanie v prejednávanej veci začalo dňa 21.3.2013 doručením žaloby na súd, bolo to až po uplynutí premlčacej doby na uplatnenie tohto nároku. Súd prvej inštancie sa nakoniec zaoberal aj dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 11.1.2011, od ktorej žalobca odvodzoval svoj nárok voči žalovanému v 1. rade. V dohode bolo uznanie záväzku špecifikované na zmluvu s pôvodným veriteľom: Slovenská sporiteľňa, a.s., číslo zmluvy: 211943885 zo dňa 7.12.2004, pričom dlžná suma bola vyčíslená ako istina vo výške 19.403,43 eura a príslušenstvo pohľadávky podľa zmluvy. Čo sa týka formy splatenia záväzku v dohode absentuje údaj o výške splátky, dátume splatnosti splátok ako aj dátume prvej splátky. S ohľadom na obsah dohody o uznaní záväzku súd prvej inštancie konštatoval, že v tejto dohode nebola pohľadávka určená riadne čo do výšky, preto súd považoval túto dohodu o uznaní záväzku za neplatný právny úkon pre jeho neurčitosť. Súd tiež poukázal na tú skutočnosť, že v dohode je v podobe vopred pripraveného formulára zmienka o tom, že dlžník si je vedomý premlčania dlhu a jeho následkoch uvedená v čl. 3. forma splatenia záväzku ako posledná veta bodu 3.1. a nie v čl. 2 uznanie záväzku ako by sa očakávalo. Uvedené podporilo záver súdu o tom, že konanie žalobcu, keď žalovanému v 1. rade predložil na podpis vopred pripravený formulár s vopred naformulovaným textom, ktorý bol úmyselne vypracovaný tak, aby ho dlžník (spravidla osoba neznalá práva) nemal možnosť v čase podpísania riadne pochopiť a byť si vedomý jeho dôsledkov, je konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, preto i právny úkon - uznanie záväzku je úkonom, ktorý je neplatný. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaní v 1. až 3. rade boli stranou sporu, ktorá bola s ohľadom na výsledok konania v konaní plne úspešná.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý žiadal rozsudok zmeniť a zaviazat žalovaných na zaplatenie žalovanej sumy alebo ho zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázal na to, že súd prvej inštancie pochybil a vec nesprávne právne posúdil, ak napriek predloženému oznámeniu o postúpení pohľadávky skúmal platnosť zmluvy o postúpení, keď tieto oznámenia bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitímáciu postupníka. Podľa názoru žalobcu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Uviedol, že zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že cieľom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých dochádza k porušeniu bankového tajomstva. V tejto súvislosti poukázal na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015, ako aj na rozhodnutie Okresného súdu Prievidza

sp.zn. 8C/67/2013 zo dňa 12.10.2015. Vychádzajúc z uvedeného potom doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Žalovaní boli ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1126 dní a vzhľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 ZoB a s poukazom na to, že omeškanie žalovaných trvalo nepochybne viac ako rok zastával názor, že právny predchodca žalobcu by konal v súlade ust. § 92 ods. 8 ZoB aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovaným nezasielal. Žalobca ďalej namietal nesprávne posúdenie súdom prvej inštancie, že žalovaní sa dostali prvýkrát do omeškania odo dňa úhrady poslednej splátky. Žalovaní sa dostali do omeškania s platením splátok a žalobcovi (resp. už postupcovi) tým vzniklo právo pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Postupca toto právo nevyužil a k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pristúpil až žalobca ku dňu 11.11.2010. Žalobca namietal, že nie je zrejmé na základe akých zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že pohľadávka bola splatná už dňa 10.02.2007. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 10.11.2015 a žalobca si v konaní uplatnil len nepremičané splátky úveru, teda splátky splatné od 10.04.2009 do konečnej splatnosti úveru - 10.11.2015, pričom svoj nárok uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 07.03.2013.

4. Žalovaní v 1. a 2. rade vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok odvolacím súdom potvrdiť. Uviedli, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil nedodržanie podmienok postúpenia pohľadávky. Žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, v zmysle ktorého postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní a súčasne musí postupca preukázať, že bol postúpený zosplatený úver. Poukázali na to, že v konaní nebolo preukázané, že právny predchodca (banka) zaslal žalovanému výzvu pred postúpením pohľadávky. Aj keby však splnil túto podmienku pre postúpenie pohľadávky, banka nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá nie je splatná. Z prvej vety ust. § 92 ods. 8 ZoB však jednoznačne vyplýva, že banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu tomuto (rozumej záväzku v omeškaní) peňažnému záväzku. Žalovaní sú toho názoru, že pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah medzi účastníkmi nezanikol výpoveďou Zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver spolu s úrokmi bol splatný. Splatnými sa do tejto doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní. K tvrdeniu žalobcu, že po uplynutí jedného roka omeškania so splácaním sa podmienky v § 92 ods. 8 neaplikujú, žalovaní poukázali na časť rozsudku KS v Žiline zo dňa 21.04.2016 č.k. 9Co/147/2016. Výnimka teda predstavuje možnosť banky po 1 ročnom omeškaní klienta (bez ohľadu na objem úhrad) postúpiť svoju pohľadávku, avšak nezbavuje povinnosti banky doručiť klientovi výzvu a vyčkať 90 dní od jej doručenia s postúpením pohľadávky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatné z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky.

5. Žalovaný v 3. rade vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žiada napadnutý rozsudok odvolacím súdom potvrdiť. V dôvodoch odvolania argumentoval úplne totožnými dôvodmi ako uviedli žalovaní v 1. a 2. rade.

6. Žalobca k vyjadreniam žalovaných k odvolaniu žalobcu vo svojom vyjadrení uviedol, že považuje za absurdné, ak žalovaní pod pojmom „pohľadávka zodpovedajúca nesplácanému dlhu“ rozumejú v prípade vracania poskytnutých peňažných prostriedkov len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca nesplácanému dlhu zo zmluvy o úvere podľa názoru žalobcu predstavuje zostatok dlhu žalovaných, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaných, t.j. nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. Ďalej poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.01.2017 sp. zn. 16Co/73/2016, uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.06.2016 sp.zn. 5Co/228/2016, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/511/2015 zo dňa 09.12.2015. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru uviedol, že podľa bodu 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok má banka právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, ktoré oprávnenie však banka nevyužila a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil až žalobca a to podaním zo dňa 21.8.2012. Postúpením pohľadávky sa stal sám žalobca veriteľom pohľadávky, a spolu s postúpenou pohľadávkou na neho prešli všetky práva s touto pohľadávkou teda i právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Predmetom konania v zmysle žaloby žalobcu bol pôvodne nárok na zaplatenie sumy 20.183,97 eur s príslušenstvom. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1282/2009/CE uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 10.12.2009 žalobca nadobudol od svojho právneho predchodcu pohľadávku voči žalovaným titulom zmluvy o splátkovom úvere, pričom táto bola špecifikovaná v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovaným oznámené písomným podaním právneho predchodcu žalobcu zo dňa 29.12.2009. V čase postúpenia pohľadávky boli žalovaní v omeškaní s úhradou dlžnej sumy 1126 dní. Žalovaní v 1. a 2. rade uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu dňa 7.12.2004 zmluvu o splátkovom úvere č. 211943885. Na základe tejto zmluvy bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 15.601,14 eur (470 000,- Sk), ktorý sa zaviazali splatiť veriteľovi v mesačných splátkach po 188,64 eur v období od 10.1.2005 do 10.11.2015. Úroková sadzba bola vo výške 8,80 % ročne. Dňa 7.12.2004 žalovaný v 3. rade dohodou o ručení prevzal ručiteľský záväzok k záväzku žalovaných v 1. a 2. rade titulom zmluvy o splátkovom úvere. Podľa prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok žalovaní titulom poskytnutého úveru ku dňu postúpenia pohľadávky dlhovali sumu 21 396,97 eura. Žalobca písomným podaním zo dňa 11.11.2010 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Nárok voči žalovanému v 1. rade žalobca odvodzoval i od dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznani záväzku zo dňa 11.1.2011. V priebehu konania vzal žalobca podanú žalobu viacerými písomnými podaniami čiastočne späť, keď posledným podaním zotrval na podanej žalobe v časti nepremľčaných splátok úveru splatných v období od 10.4.2009 do 10.11.2015 vo výške 15.091,20 eura s príslušenstvom, ktorá suma zostala predmetom konania. Žalovaní v 1. až 3. rade s podanou žalobou nesúhlasili a vzniesli námietku nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu v konaní ako aj námietku premlčania uplatneného nároku.

10. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

11. Podľa § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

12. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

13. Odvolací súd po prejedaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil v otázke nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie preskúmaný právny vzťah správne vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský a zároveň postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda či žalobca je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinností, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004). Súd prvej inštancie dospel k správne právne záveru o absencii aktívnej legitímácie na strane žalobcu, keď síce žalobca predložil Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 10.12.2009, ale nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovanej ako dlžníkovi.

14. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. V predmetnom prípade banka túto možnosť nevyužila a žalobcovi postúpila predmetnú pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, resp. odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by celý predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky 10.12.2009 nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť celú svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Z toho jednoznačne vyplýva, že Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 10.12.2009 je pre rozpor so zákonom neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

15. K námietkam odvolateľa odvolací súd dodáva, že úpravou § 92 ods. 8 zákona o bankách mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorý vyhlási mimoriadnu splatnosť pohľadávky a pritom nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Je potrebné zásadne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojimi klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok, keďže ide o pohľadávky, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok, konkrétne aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Pokiaľ tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda jej postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca v konaní nepreukázal, že banka pred postúpením pohľadávky dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Odvolací súd vzhľadom k už

konštatovanému ako aj k zistenému skutkovému stavu zastal názor, že žalobca nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanej postúpená naňho, boli podmienky stanovené v ust. § 92 ods. 8 týkajúce sa postúpenia pohľadávky banky splnené.

16. Odvolací súd k námietke žalobcu, že je možné postúpiť pohľadávku z banky na nebankový subjekt práve v súlade s ust. § 92 Zákona o bankách ďalej konštatuje, že s touto námietkou sa nestotožňuje, nakoľko predmetné ustanovenie rieši aj otázku odhalenia bankového tajomstva. Z citovaného zákonného znenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách sú zrejmé presne stanovené podmienky, za ktorých môže banka pohľadávku postúpiť. To znamená, že bankovú pohľadávku je možné postúpiť, ale banka musí splniť výslovne stanovené podmienky, ktoré v tomto prípade nedodržala, lebo ak aj žalovaní boli v omeškaní viac ako 90 dní stále v konaní žalobca nepreukázal, že ich banka písomne vyzvala na úhradu dlžnej sumy, s ktorou boli v omeškaní.

17. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj z iných dôvodov (premlčanie nároku žalobcu), ktoré však už boli nadbytočné, keďže súd prvej inštancie správne dospel k právnomu záveru o absencii aktívnej legitímácie na strane žalobcu. Preto aj odvolací súd nepovažoval za potrebné hodnotiť ďalšie dôvody zamietnutia žalovaného nároku súdom prvej inštancie.

18. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a to s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v 1., 2. a 3. rade, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).